

PIHTIPUTAAN KUNTA

Varisvuoren tuulivoimapuiston
osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Sisältö

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	4
2	Suunnittelualue.....	4
3	Suunnittelutehtävä.....	5
4	Suunnittelun lähtökohdat	6
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	6
4.2	Kaavoitus	7
4.2.1	Maakuntakaavoitus	7
4.2.2	Yleis- ja asemakaava	25
4.3	Liittyminen muihin tuulivoimahankkeisiin	26
5	Selvitykset ja kaavavaikutusten arviointi	28
6	Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen	29
7	Kaavaprosessi ja vuorovaikutus	30
7.1	Osalliset	30
7.2	Osallistuminen, vuorovaikutuksen järjestäminen ja viranomaisyhteistyö.....	31
	Aloitusvaihe	32
	Hyväksymisvaihe	33
	Muutoksenhaku	34
7.3	Kaavoituksen ja YVA-menettelyn aikataulu	34
8	Yhteystiedot.....	36

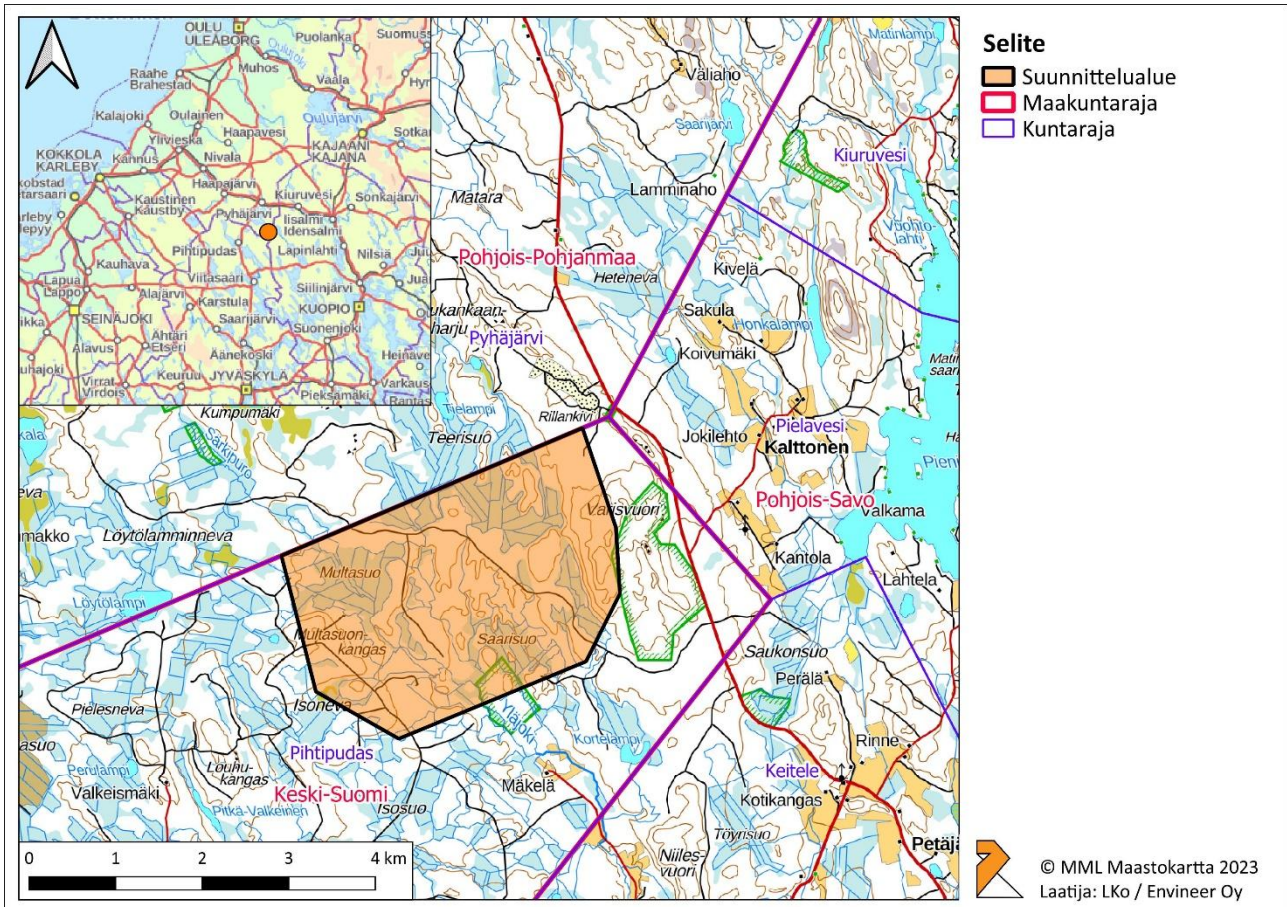
1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on alueidenkäyttölain (63 §) edellyttämä kaavoituksen osana laadittava suunnitelma osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestämisestä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään hankkeen perustiedot ja osallisten mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun sekä kuvataan suunnitelma kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavan suunnitteluprosessin edetessä.

2 Suunnittelualue

Suunnittelualue on kooltaan noin 890 ha ja sijaitsee Pihtiputaan kunnan koillisosassa, noin 27 km etäisyydellä Pihtiputaan keskustasta (**Kuva 1**). Suunnittelualue rajautuu pohjoispuolelta Pihtiputaan ja Pyhäjärven kunnanrajaan, joka on myös Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntaraja. Pohjois-Savon maakuntaraja, joka on myös Pielaveden kunnanraja, sijaitsee lähimmillään noin 0,5 km etäisyydellä suunnittelualueen rajasta itään. Keiteleen kunnanraja sijaitsee noin 1,4 km etäisyydellä ja Kiuruveden kunnanraja noin 3,3 km etäisyydellä suunnittelualueen rajasta. Suunnittelualueella lähin asutuskeskittymä on Pielaveden Kalttonen idässä noin 1,7 km etäisyydellä kaava-alueen rajasta. Vähimmäisetäisyys tuulivoimaloista asutukseen on vähintään 1300 metriä Pihtiputaan tuulivoimalinjausten mukaisesti. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 2,2 km etäisyydellä ja lähin lomarakennus noin 3 km etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista.

Suunnittelualue on nykytilassaan pääasiassa metsätalousvaltaista havumetsäaluetta ja ojitettuja suoalueita. Idässä suunnittelualue sijoittuu osittain luokitellulle Lintukankaanharjun (1162651 B) pohjavesialueelle. Suunnittelualueen läheisyydessä ja osin suunnittelualueella sijaitsee kolmesta erillisestä osa-alueesta koostuva Natura 2000-luonnonsuojelualue Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähde. Lisäksi osin suunnittelualueella sijaitsee Kattilavirran-Pieni Koiramäen luonnonsuojelualue. Suunnittelualueelle sijoittuu neljä kiinteää muinaisjäännöstä.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti ja alustava kaava-alueen rajaus.

3 Suunnittelutehtävä

Eurowind Energy Oy suunnittelee Varisvuoren tuulivoima-alueen rakentamista Pihtiputaan kuntaan. Suunnittelun tehtävänä on alueidenkäyttölain 132/1999 (AKL) 77 a §:n mukaisen oikeusvaikutteisen yleiskaavan laatiminen, jonka perusteella voidaan myöntää rakennusluvat tuulivoimayksiköiden rakentamiselle. Osayleiskaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä tuulivoimaloiden määrä ja sijoittuminen. Laadittaessa tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa on lisäksi huolehdittava, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella, suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön sekä että tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää (AKL 77 b §). Pihtiputaan kunnanhallitus on 28.6.2021 hyväksynyt periaatelinjaukset tuulivoimahankkeiden jatkokehittämisestä, mitkä huomioidaan tuulivoimapuiston suunnittelussa.

Tavoitteena on mahdollistaa enintään 7 voimalan rakentaminen alueelle. Rakennettavien voimaloiden kokonaiskorkeus on maksimissaan 270 metriä (napakorkeus noin 175 m ja roottorin halkaisija noin 172 m). Voimaloiden yksikköteho on noin 6-9 MW. Suunnittelualueella parannetaan olemassa olevaa tiestöä ja rakennetaan uutta voimapaikoille pääsyn mahdollistavaa huoltotieverkostoa. Sähköliityntä on alustavasti suunniteltu toteutettavan Elenian Vuolijoki-

Pihtipudas 110 kV voimajohtoon, joka kulkee suunnittelualueen pohjoispuolella noin 4,9 km etäisyydellä. Suunnittelualueen sisäinen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi maakaapelilla ja alueen liittäminen Elenian voimajohtoon alustavasti ilmajohtolla. YVA-menettelyn yhteydessä tarkastellaan tarkemmin tuulipuiston liittämistä sähköverkkoon.

Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Varisvuoren tuulivoimahankkeen osayleiskaavoituksen rinnalla toteutetaan hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Hankkeen kaavoitusta ja ympäristövaikutusten arviointia laaditaan erillismenettelyllä, mutta ne etenevät aikataulullisesti rinnakkain. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Osayleiskaavan laadinnassa huomioidaan YVA-menettelyn yhteydessä tehtävät selvitykset ja arvioinnit.

Eurowind Energy Oy:n toimittama kaavoitusaloite on hyväksytty Pihtiputaan kunnanhallituksessa 5.12.2022 § 278. Pihtiputaan kunta ja Eurowind Energy Oy ovat laatineet kaavoitussopimuksen, jossa on määritelty yhteistyö osayleiskaavan valmistelussa sekä sopijapuolten tehtävä- ja kustannusjako (AKL 77 c §).

4 Suunnittelun lähtökohdat

4.1 VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain (AKL, 132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa, auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys, toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 (YM/2017/81). Päätöksellä valtioneuvosto on korvannut valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja vuonna 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018. Varisvuoren osayleiskaavan laadintaan vaikuttavat mm. seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.
- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.
- Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

4.2 KAAVOITUS

4.2.1 MAAKUNTAKAAVOITUS

4.2.1.1 Keski-Suomen maakuntakaava

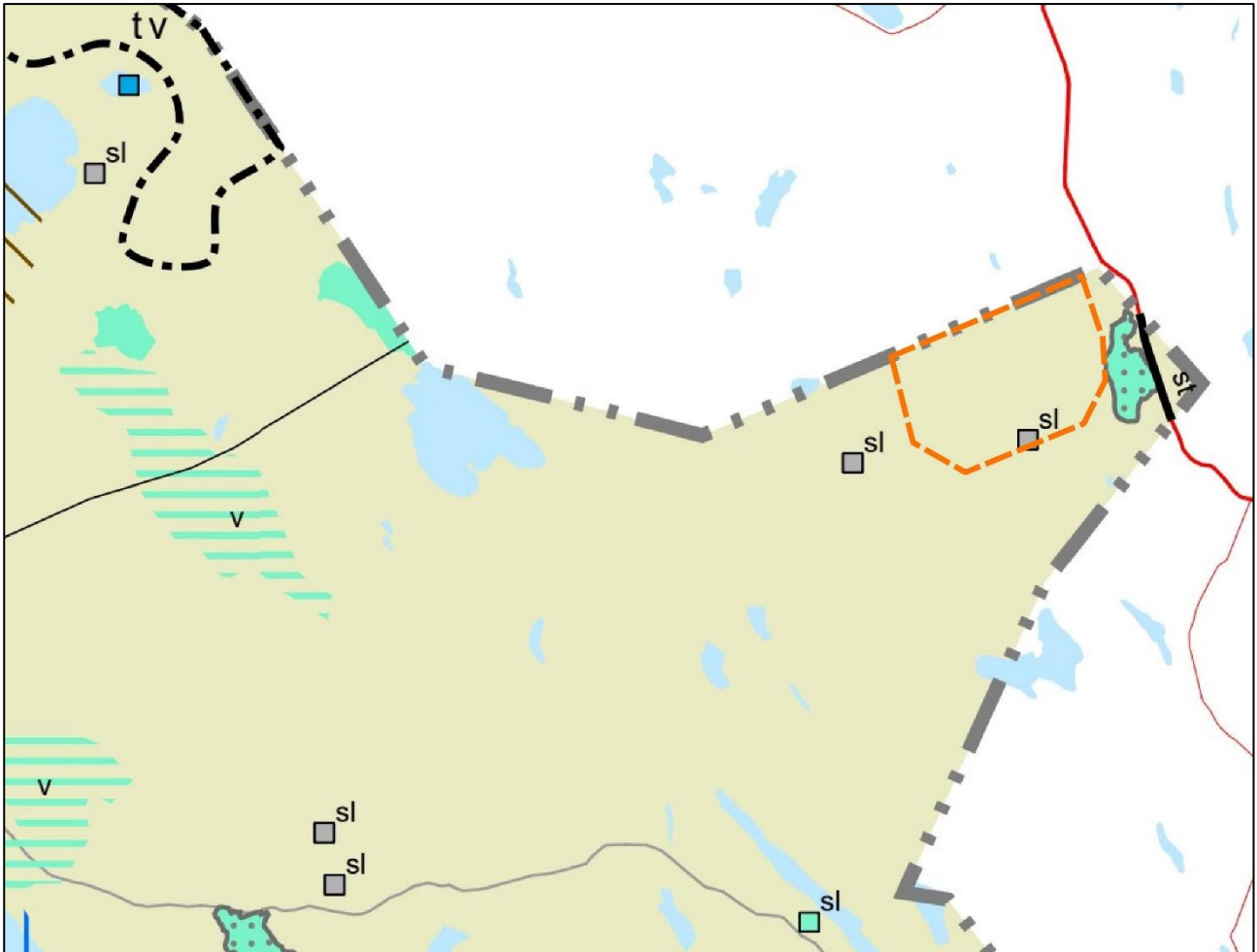
Suunnittelualue sijoittuu 1.12.2017 hyväksytyin ja 28.1.2020 lainvoiman saaneen Keski-Suomen maakuntakaavan alueelle. Maakuntakaava perustuu Keski-Suomen maakuntastrategian Aluerakenne 2040 -suunnitelmaan ja siinä painottuu maakunnan strategiset tavoitteet.

Keski-Suomen liitto on laatinut Keski-Suomen maakuntakaavan 2040, joka käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Voimaan tultuaan Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on osin kumonnut tai muuttanut lainvoimaisen Keski-Suomen maakuntakaavan kaavaratkaisuja. Keski-Suomen maakuntavaltuusto on hyväksynyt Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 kokouksessaan 8.12.2023 ja sen voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Kaava on saanut lainvoiman 1.10.2025.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040:ssä on osoitettu tuulivoima-alueina (tv) ainoastaan Keski-Suomessa seudullisesti merkittävän, kokoluokaltaan vähintään 10 voimalan tuulivoimakokonaisuudet. Pienemmät kokonaisuudet ratkaistaan kuntakaavoituksen kautta. Varisvuoren tuulivoimahankkeen kaava-alueita ei ole maakuntakaavassa osoitettu seudullisesti merkittäväksi tuulivoima-alueeksi. Maakuntakaavoituksen pohjaksi laaditussa paikkatietopohjaisessa puskuritarkastelussa, jossa esitetään tuulivoiman sijoittamisen ulkopuolelle rajattavia kohteita ja alueita, Varisvuoren suunnittelualue ei suurelta osin sijoitu tuulivoiman sijoittamisen ulkopuolelle rajattavalle alueelle.

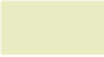
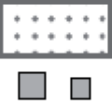
Maakuntakaava 2040:ssä on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Suunnittelumääräyksessä sanotaan lisäksi, että yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km etäisyydelle varalaskupaikoista. Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

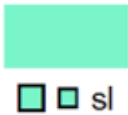
Keski-Suomen maakuntakaavoissa suunnittelualue on osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi, jonka suunnittelussa tulee varmistaa maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvata hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Suunnittelualueelle on osoitettu Natura 2000 -alueen ja luonnonsuojelualueen kohdemerkintä. Voimassa olevien Keski-Suomen maakuntakaavan ja Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 kaavayhdistelmäkartta on esitetty kuvassa (**Kuva 2**). Kaavamerkinnot ja -määräykset on osoitettu taulukossa (**Taulukko 1**).

Kuva 2. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmäkartasta (Keski-Suomen liitto 2023). Suunnittelualueen likimainen raja on esitetty kuvassa oranssilla katkoviivalla.

Taulukko 1. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmän kaavamerkinnoistä (Keski-Suomen liitto 2023).

KAAVAMERKINTÄ	SELITE
	<p>Biotalouteen tukeutuva alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.</p>
	<p>Natura 2000 -alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.</p>

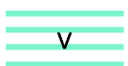

Luonnonsuojelualue

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue varsinaisesti perustetaan. Naturaan tai suojeluohjelmiin kuulumattomat alueet on eritelty alueluettelossa ja niiden toteutus perustuu vapaaehtoisuuteen.

Valtakunnallisesti (v) ja maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukainen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Suunnittelumääräys:

Alueella tulee edistää kestävä maatalouden harjoittamista. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

Tuulivoimatuotantoon soveltuva alue (Keski-Suomen maakuntakaava 20240)

Erytisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Seudullisesti merkittäviä ovat vähintään kymmenen (10) tuulivoimalan alueet. Merkintään ei sisälly MRL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, pinta- ja pohjavesiin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, matkailuun ja muihin elinkeinoin, luontoon, maakotkaan ja muuhun linnustoon sekä meluja välkevaikutukset. Kulttuuriympäristöjen valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilyminen on varmistettava. Lisäksi on otettava huomioon maisemalliset vaikutukset järvillä.

Lentoliikenteen ja Puolustusvoimien toimintaedellytykset tulee turvata sekä ottaa erityisesti huomioon Puolustusvoimien toiminnasta sekä tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksistä johtuvat rajoitteet.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoimatuotantoalueiden yhteisvaikutukset.

	Sähköverkkoon liittymisessä on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevia johtokäytäviä. Tuulivoima-alueiden liittämiseksi sähköverkkoon on pyrittävä hyödyntämään yhteisiä johtokäytäviä. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa luontovaikutusten sekä maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin.
	Suojelualue
	Voimalinja
	Seututie
	Maakuntakaavan raja

Koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset:

Kulttuuriympäristö

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

Luonnonvarat

Pohjavesiluokituksen mukaisia alueita koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden kemiallinen ja määrällinen tila ei niiden vaikutuksesta heikkene. Pohjavesiluokituksen alueet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

Uusiutuva energia

Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen.

Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydelle varalaskupaikoista. Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

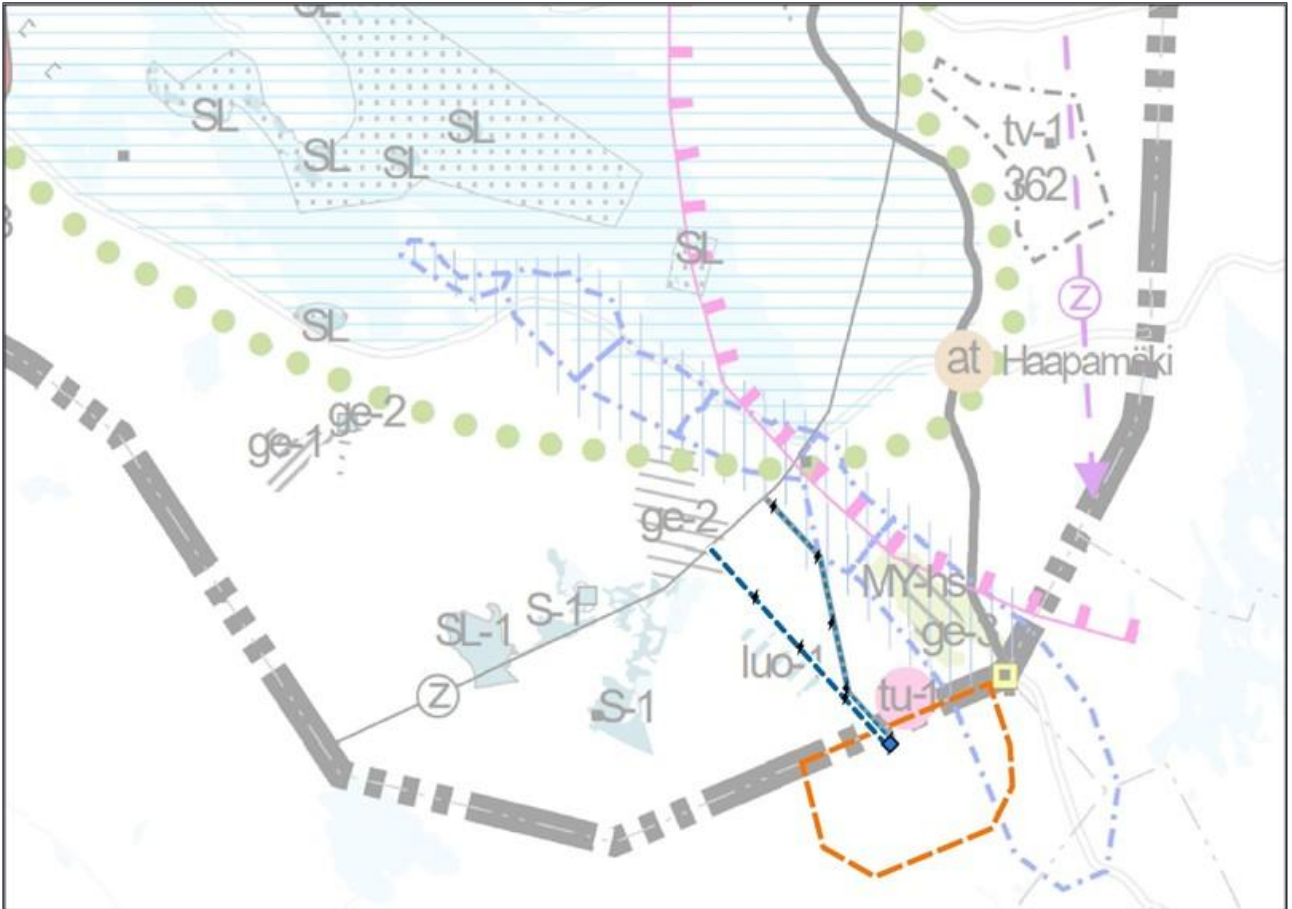
4.2.1.2 Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava

Suunnittelualue rajoittuu pohjoisessa Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan. Pohjois-Pohjanmaalla on voimassa seuraavat maakuntakaavat:

- **Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava**
(hyväksytty 2.12.2013 ja saanut lainvoiman 3.3.2017)
- **Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava**
(hyväksytty 7.12.2016 ja saanut lainvoiman 2.2.2017)
- **Etelä-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava**
(hyväksytty 11.6.2018 ja saanut lainvoiman 17.1.2022)
- **Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava**
(hyväksytty 22.2.2010 ja saanut lainvoiman 21.9.2011)
- **Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava**
(hyväksytty 27.5.2025)

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallituksen 18.8.2025 antamalla päätöksellä (§ 92) Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on määrätty tulemaa voimaan alueidenkäyttölain 201 § nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2025). Voimaan tullessaan vaihemaakuntakaava kumoaa tai muuttaa aiempia Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen kaavaratkaisuja.

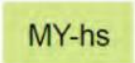
Vaihemaakuntakaavoista on laadittu oikeusvaikutukseton kaavayhdistelmäkartta (**Kuva 3**). Suunnittelualueelle on osoitettu pohjavesialue sekä välittömään läheisyyteen turvetuotantoon soveltuva alue (tu-1). Suunnittelualueen pohjoispuolelle on osoitettu arvokas harjualue (MY-hs) sekä tuuli- ja rantakerrostuma (ge-3). Kaava-alueen ulkopuolisista vaihtoehtoisista sähkönsiirtoreiteistä VEa sivuaa kaavassa osoitettuja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän suoalueen (luo-1) ja moreenimuodostuman (ge-2) kaavamerkintöjä. Sähkönsiirtoreitti VEB sivuaa pohjavesialueen merkintää ja osittain sijoittuu tärkeän pohjavesivyöhykkeen kaavamerkinnän alueelle. Suunnittelualueen ja vaihtoehtoisten sähkönsiirtoreittien läheisyyteen osoitetut kaavamerkinnät on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa (**Taulukko 2**).

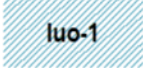

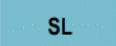

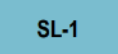
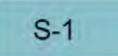

Kuva 3. Ote Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen oikeusvaikutuksettomasta kaavayhdistelmäkartasta (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2025). Suunnittelualueen likimainen sijainti on esitetty kuvassa oranssilla katkoviivalla. Rakennettavan ulkoisen sähkönsiirtolinjan vaihtoehdot on esitetty sinisellä katkoviivalla (maakaapeli) ja harmaataustaisella sinisellä katkoviivalla (ilmajohto).

Taulukko 2. Ote Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen kaavamerkinnoistä (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2019/2025).

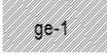
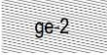
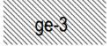
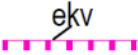
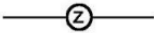

KAAVAMERKINTÄ	SELITE
<p style="text-align: center;">tu-1</p>	<p>Turvetuotantoon soveltuva alue (tu-1)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset.</p> <p>Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään</p>

	<p>maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.</p> <p>Alla lueteltujen soiden turvetuotanto on suunniteltava varmistaen, ettei nimettyjen purojen luonnontilaan voi aiheutua merkittäviä haitallisia vaikutuksia (1.vmkk)</p>
	<p>Pohjavesialue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (1-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet sekä sekä pohjavesialueet (1E, 2E ja E), joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia. Tarkemmat tiedot pohjavesialueista on esitetty PohjoisPohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 3.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojele siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä ei vaaranneta. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojele ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Vesiensuojeluviranomaisille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen maankäytön muutoksia suunniteltaessa ja toteutettaessa.</p>
	<p>Tärkeä pohjavesivyöhyke</p> <p>Merkinnällä osoitetaan laajoja, useista pohjavesialueista muodostuvia vyöhykkeitä, jotka soveltuvat pohjaveden ottamiseen maakunnallista tai seudullista tarvetta varten.</p>
	<p>Arvokas harjualue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston hyväksymän valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman mukaiset harjualueet ja muut vähintään seudullisesti arvokkaat harjualueet.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tai muinaisjäännöksiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia.</p>
	<p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue</p>

	<p>Merkinnällä osoitetaan sellaisia suoalueita, joilla osassa suoaluetta on todettu olevan maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että otetaan huomioon alueen luontoarvot.</p>
	<p>Maakunnallisesti arvokas maisema-alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Pohjois-Pohjanmaan päivitysinventointi 2013–2015; Kainuun päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013). Luettelot alueista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan ja 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksissa.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot.</p> <p>Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.</p> <p>Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.</p> <p>Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.</p> <p>Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota selvityksissä <i>Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi</i> (Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:86, 2015) sekä <i>Kainuun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013</i> (Maaseutumaisemat – arvokkaiden maisema-alueiden inventointi, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 2013) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.</p>
	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p>

	<p>alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.</p>
<p>SL-1</p> <p></p>	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitettuja suoalueita. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suojelumääräys:</p> <p>Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin suon vesitaloutta muuttaviin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue perustetaan, kuitenkin enintään 5 vuotta 1. vaihemaakuntakaavan lainvoimaiseksi tulosta. Määräys ei koske alueellisesti tärkeää pohjavedenhankintaa.</p>
<p>S-1</p> <p></p>	<p>Suojelualue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtion maalla olevat Metsähallituksen omalla päätöksellä perustettavia soidensuojelualueita. Alueilla on voimassa MRL 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suojelumääräys:</p> <p>Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin suon vesitaloutta muuttaviin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Määräys ei koske alueellisesti tärkeää pohjavedenhankintaa.</p>
<p></p>	<p>Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.</p>
<p></p>	<p>Tuulivoimaloiden alue (tv-1)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa alueidenkäyttölain 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden tuulivoimahankkeet ja yhteisvaikutukset. Tuulivoimarakentamisen</p>

	<p>yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.</p> <p>Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävät tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.</p>
	<p>Luonnon monikäyttöalue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luontokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota luontoalueiden virkistyskäyttömahdollisuuksien edistämiseen, niiden välisten reitistöjen muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen. (3.vmkk)</p> <p>Matinsuo - Lääväsuo - Kivisuon aluekokonaisuuden maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota arkojen eläinlajien elinmahdollisuuksien säilymiseen. (1.vmkk)</p>
	<p>Kylä</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan sovittamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottuvaksi kohtaamispaikaksi.</p> <p>Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksien läheisyyteen.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.</p>

	<p>Muinaismuistokohde</p> <p>Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaillla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.</p>
	<p>Maisemakallioalue</p>
	<p>Moreenimuodostuma</p>
	<p>Tuuli- ja rantakerrostuma</p>
	<p>Mineraalivarantoalue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja. Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivyöhykkeellä on erityistä yhteensovittamisentarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.</p> <p>Kehittämisperiaatteet:</p> <p>Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.</p>
	<p>Voimajohto 110 kV</p> <p>Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>Seututie, yhdystie tai pääkatu</p>
	<p>Valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen 7.11.2024 mukaiset valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (VARK 2024). Alueilla on yksi tai useampi muinaismuistolaillla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden säilymistä. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää</p>

huomiota VARK inventoinnissa todettuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin. Aluetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto. Kohteisiin liittyvistä lupa-asioista vastaa aina Museovirasto.

Voimajohdon yhteystarve

Merkinnällä osoitetaan sähköverkon kehittämistarve pitkällä aikavälillä. Nuolimerkintä on yleispiirteinen yhteystarve, jota ei ole tutkittu tarkemmillä selvityksillä. Sijainnin määrittely ja toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaista vaikutusten arviointia riittävien selvitysten perusteella. Yhteystarpeella on hankeperustelut, mutta siihen ei voida liittää alueidenkäyttölain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajotusta. Arvioitu toteuttamisaikataulu on 5–20 vuotta.

Koko maakunnan aluetta koskeva yleismääräys:

Tuulivoimaloiden rakentaminen (energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava):

Nämä yleiset suunnittelumääräykset koskevat kaikkea teollisen kokoluokan tuulivoimarakentamista maakunnassa, myös pienempiä hankkeita. Pohjois-Pohjanmaalla seudullisesti merkittävän tuulivoiman kokonaisuus on vähintään kymmenen voimalaa käsittävä tuulivoimahanke. Seudullista kokoa pienemmät, lähekkäin sijoittuvat alueet voivat muodostaa yhdessä seudullisesti merkittävän kokonaisuuden.

Maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan tarkemmassa suunnittelussa tarkastella tuulivoimapuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Mikäli seudullisesti merkittävää tuulivoimaa tutkitaan maakuntakaavassa osoitettujen, lähtökohdiltaan parhaiten teolliseen tuulivoimaan soveltuvien tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle, selvitysten ja vaikutusten arvioinnin tulee täyttää myös maakuntakaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavatasoinen yhteisvaikutusten arviointi. Laadittava kuntakaava ei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden tai periaatteiden kanssa, eikä vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue (tv-1 ja tv-2) on erityisominaisuutta kuvaava merkintä, joka mahdollistaa tarkemman suunnittelun, ei tarkka aluerajaus. Kuntakaavoituksessa tuulivoimaloiden alue täsmentyy tarkempien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueeseen tukeutuen. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava viimeisin selvitystieto sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset, myös jo toiminnassa olevien tuulivoimaloiden käyttöiän päättyessä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden energia- ja voimalinjahankkeet sekä hankkeiden yhteisvaikutukset. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien vedenalainen kulttuuriperintö ja muinaismuistolailla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten ulkopuolelle. Maakuntakaavan luo-alueet, luonnonsuojelu- ja pohjavesialueet, Natura 2000 -verkoston ja harjijensuojeluohjelman alueet sekä merkittävät virkistysalueet eivät sovellu tuulivoimarakentamiseen. Maisemallisesti herkällä Oulujärven ranta-alueella teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisemavaikutusten vähentämiseksi.

Seudullisesti merkittävä tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille

alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia muihin elinkeinoihin, asutukseen, luontoympäristöön, tuulivoimalle herkille lajeille, Natura 2000 - verkostoon sekä ekologisen verkoston ja sen ydinalueiden säilymiseen tai muuhun ympäristöön. Laajamittaista tuulienergiatuotantoa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on arvioitava tuulivoimahankkeen vaikutukset vaikutusalueella sijaitseviin Natura-alueisiin ja varmistaa ettei hankkeesta aiheudu erikseen ja yhdessä jo toteutuneiden tuulivoima-alueiden ja vireillä olevien muiden tuulivoima-alueiden kanssa Natura-alueen suojeluperusteena olevalle lajistolle tai luontotyypille merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina. Tuulivoimalle herkkien lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa valtakunnallista ja alueellista selvitystietoa.

Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa maakotkan ydinreviirien ja linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle (IBA, FINIBA ja MAALI-alueet). Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli voidaan varmistua siitä, ettei tuulivoimarakentaminen yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennä linnustoarvoja. Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaan rannikon päämuuttoreitin (PPL 2021) ja linnuston tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle.

Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen esiintymis- ja vasomisalueisiin sekä turvata niiden väliset ekologiset yhteydet.

Tuulivoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioimiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota. Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa ja hankekohtaisissa vaikutusten arvioinneissa tulee huomioida valuma-alueiden muutosten ja vedenpidätyskyvyn muutokset, joista helposti muodostuu ennakoimattomia kerrannaisvaikutuksia runsaan tuulivoimarakentamisen alueilla. Lisäksi tuulivoima- ja voimajohtorakentamisen on huomioitava virtavesieliöstön vapaan liikkumisen turvaaminen tiestörakentamisessa, eroosioherkkyyden huomioiminen virtaamia äärevöitettäessä sekä rantavyöhykkeen olosuhteiden ja pienten virtavesien olosuhteiden turvaaminen. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutukset muiden suuresti maankäyttöä muuttavien hankkeiden kanssa.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä, meripelastustoiminnasta, merenkulun tutka- ja radiojärjestelmistä ja muusta toiminnasta johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden toiminta- ja rakentamisaikaisten kuljetusten vaikutukset kansallisesti ja kansainvälisesti.

Ilmatieteen laitoksen säätutkien osalta vaikutusarviointi on tehtävä myös yli 20 kilometrin etäisyydellä sijaitseviin tuulivoima-alueisiin, jos ne sijaitsevat alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyysrajan sisäpuolella olevista tuulivoima-alueista. Tarvittaessa on neuvoteltava mahdollisuudesta järjestää kompensatiomittausasemia laajojen tuulivoima-alueiden yhteyteen (noin yli 10 voimalaa tai alue yli 20 km²).

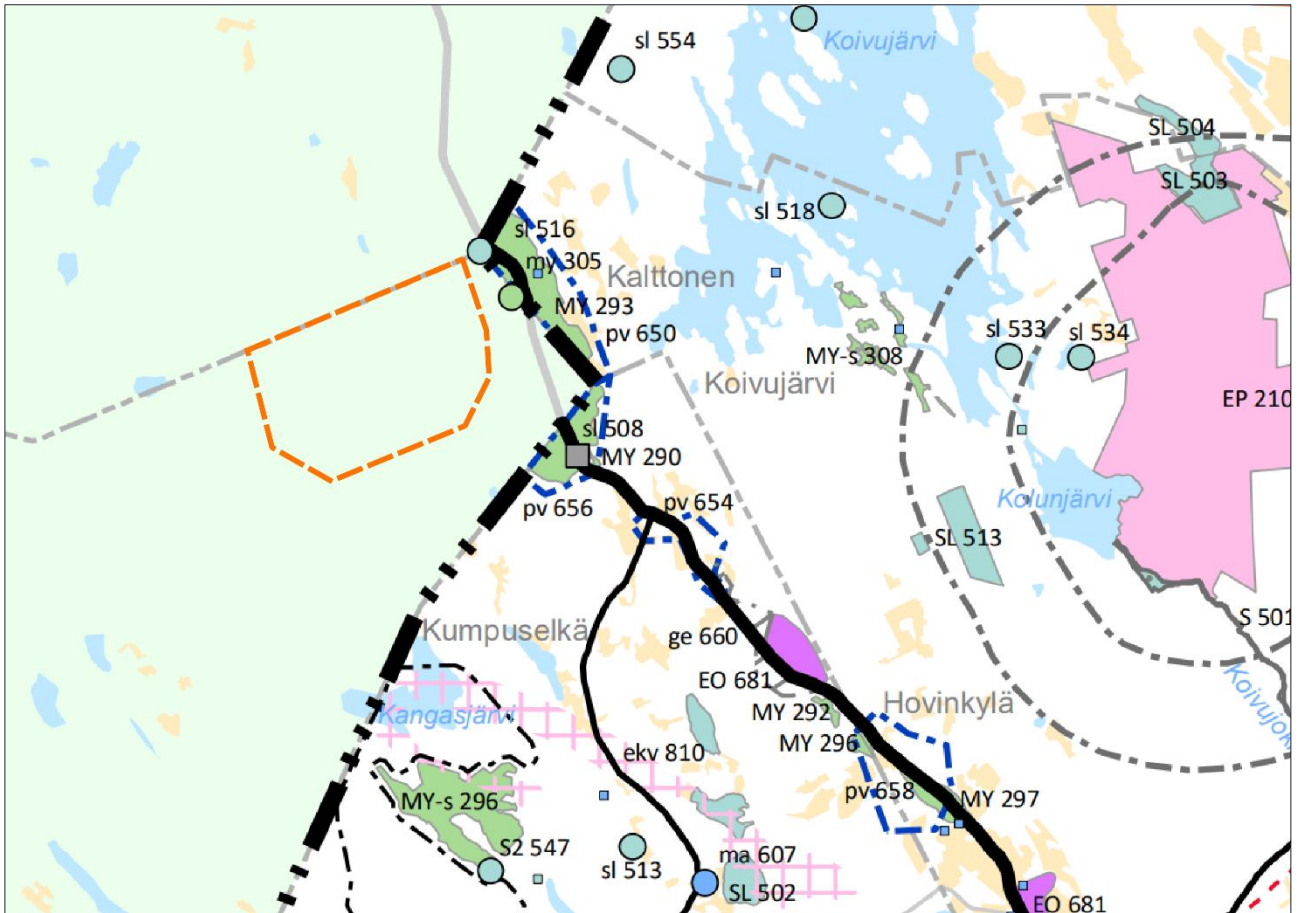
Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto puolustusvoimien Pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydellä varalaskupaikoista.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä mahdollisimman varhaisessa hankevaiheessa yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.

4.2.1.3 Pohjois-Savon maakuntakaava

Suunnittelualueen itäpuolella noin 0,5 km etäisyydellä sijaitsee Keski-Suomen ja Pohjois-Savon maakuntien raja. Pohjois-Savossa suunnittelualueen läheisyydessä on voimassa kaavamerkintöjä Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaiheesta (hyväksytty 19.11.2018 ja vahvistettu 1.2.2019) ja Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheesta (hyväksytty 17.12.2024 ja tullut voimaan 26.2.2025). Pohjois-Savon voimassa olevista maakuntakaavoista on laadittu epävirallinen kaavakarttayhdistelmä (**Kuva 4**).

Pohjois-Savon maakuntakaavoissa suunnittelualueen läheisyyteen on osoitettu mm. maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) ja jonka maankäytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot. Lisäksi maakuntakaavassa suunnittelualueesta etelään noin 3 km etäisyydelle on osoitettu tuulivoimapotentialialinen alue. Suunnittelualueen läheisyyteen osoitetut kaavamerkinnät on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa (**Taulukko 3**).

Kuva 4. Ote Pohjois-Savon maakuntakaavojen epävirallisesta kaavakarttayhdistelmästä (Pohjois-Savon liitto, 2025). Suunnittelualan likimainen rajaus on esitetty kuvassa oranssilla katkoviivalla.

Taulukko 3. Ote voimassa olevien Pohjois-Savon maakuntakaavojen kaavamerkinnöistä suunnittelualan läheisyydessä (Pohjois-Savon liitto, 2025).

KAAVAMERKINTÄ	SELITE
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">MY</div>	<p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja</p> <p>Merkinnällä osoitetaan kallio- ja harjualueet alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja. Merkinnällä osoitetaan myös arvokkaita kallio- ja moreenikohteita, hiekkarantoja, kivikkoja, serpentiinikallioita sekä tuuli- ja rantakerrostumia. Lisäksi merkinnällä osoitetaan kallioperän suojeluja opetuskohteet.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on maa- ja metsätalouden ohella otettava erityisesti huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni-, kalliomuodostuman, hiekkarannan, kivikon sekä tuuli- ja rantakerrostumien luonteenomaiset piirteet.</p>
<div style="display: flex; align-items: center;"> my <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 15px; height: 15px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> ● </div> </div>	

pv

Pohjavesialue

Merkinnällä osoitetaan vedenhankinnan kannalta tärkeitä tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet. Merkinnällä osoitetaan myös pohjavesialueet, joiden turvaaminen on pintavesi- ja maaekosysteemin kannalta tarpeellista (E-luokka).

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota erityisesti maaperä- ja pohjavesiolosuhteisiin sekä otettava huomioon pohjavesialueille sijoittuvien vedenottamoiden suoja-alueet.

tv

Tuulivoimapotentiaalinen alue

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät (7 tai useamman voimalan käsittävät) tuulivoimapotentiaaliset alueet. Alueen päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tai suunnittelussa tulee pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta mm. puolustusvoimien tutkajärjestelmästä, lentoliikenteen turvallisuusvaatimuksista (ilmailulain 165 §:n mukainen lentoestelupa), liikenneväylien suojaetäisyyksistä, säätutkista ja telemastoista johtuvista rajoitteista. Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa tulee ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Ennen tuulivoima-alueiden tarkempaa suunnittelua ja toimenpiteitä tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen arkeologisen inventoinnin tarpeen arvioimiseksi. Kansallispuistojen läheisyyteen sijoittuvilla tuulivoimapotentiaalisilla alueilla on selvittävä maisemalliset ja matkailun kannalta merkittävät vaikutukset ja vältettävä haitallisten vaikutusten muodostumista. Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on otettava huomioon erityisesti vaikutukset linnustoon sekä luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin.

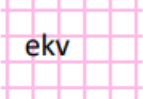

SL

sl

Luonnonsuojelualue

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

	<p>Suojeltavaksi tarkoitetuilla alueilla ei tule tehdä suojeluarvoja heikentäviä toimenpiteitä.</p>
	<p>Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue</p> <p>Merkinnällä on osoitettu Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvät alueet. Alueet on osoitettu SL-, S-, MU-, MY- ja V-aluevarauksina. Suunnittelumääräys: Natura-alueiden ja niiden viereisten alueiden käytön suunnittelussa sekä ekologista yhteyttä koskevalla alueella (kehittämisperiaatemerkinä) on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.</p>
	<p>Mineraalipotentialinen alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan erittäin hyvän potentiaalisuuden metallimalmi- ja teollisuusmineraalialueita. Alueella on poikkeuksellisen runsaasti tunnettuja esiintymiä ja/tai ne ovat vanhojen kaivosten lähiympäristöä. Lisämerkinnällä ekv-1 osoitetuilla alueella on erityistä yhteensovittamisen tarvetta asumisen, vapaa-ajan asumisen, matkailun, luontoarvojen tai muun merkittävän erityispiirteiden kanssa.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Mikäli alueen mineraalipotentialin hyödyntämistä edistetään, toiminta on sovittava yhteen muun maankäytön kanssa. Alueiden erityispiirteet sekä toiminnan sosiaaliset, ympäristöön, luontoon ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset on otettava huomioon. Alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.</p>
	<p>Seututie</p> <p>Seututiet yhdistävät kuntatason keskuksia tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa ja kytkevät merkittävimmät muut liikennettä synnyttävät kohteet. Valtatieluokkaisen moottoritien rinnakkaisie on yleensä seututie. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>Puolustusvoimien alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä olevat alueet, joille yleisön pääsy on kielletty tai rajoitettu.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p>

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä kiinnitettävä huomiota ympäristöarvoihin ja yleiseen turvallisuuteen.

Koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä:

Tuulivoima

Tuulivoimarakentamisen maakunnalliset ja/tai ylimaakunnalliset yhteisvaikutukset on selvitettävä, kun tuulivoimahanke sijoittuu olevien tai suunniteltujen tuulivoima-alueiden läheisyyteen. Tuulivoima-alueen suunnittelussa on otettava huomioon asutukseen, elinkeinoin, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön kohdistuvat yhteisvaikutukset. Haitallisia yhteisvaikutuksia on ehkäistävä.

Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset. Pääesikunnalta tulee aina pyytää lausunto tuulivoimasuunnitelmista. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa puolustusvoimien alueiden eikä tilapäisten lentopaikkojen läheisyyteen. Tarvittavat etäisyydet tulee tarkistaa viranomaisilta. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon tuulivoimahankkeiden erilliset ja yhteisvaikutukset erilaisiin tutka- ja radiojärjestelmiin sekä ehkäistävä haitallisia vaikutuksia mm. muuttamalla tuulivoimaloiden korkeutta, lukumäärää tai sijoittelua. Paikallisesti merkittävien (alle 7 voimalaa) tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimapotentiaalien alueiden ulkopuolella. Edellytyksenä on, että maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Energiansiirtoyhteydet

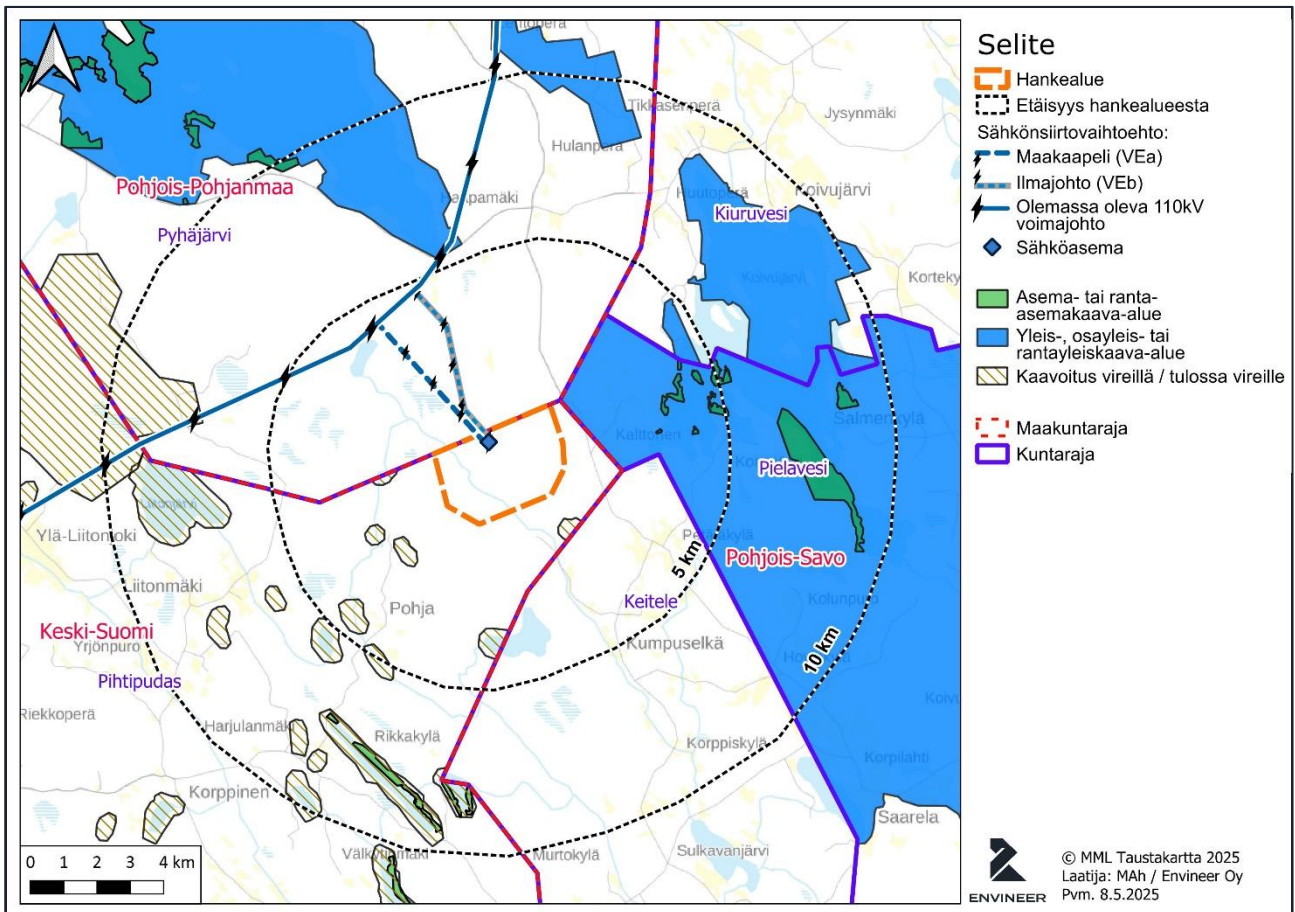
Energiantuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiansiirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiantuotantoalueiden liittäminen sähkönsiirtoverkkoon on ensisijaisesti toteutettava olevaan johtokäytävään tai yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankkeiden kanssa. Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon energiansiirto- ja -tuotantohankkeiden erilliset ja yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, elinkeinoin, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

4.2.2 YLEIS- JA ASEMAKAAVA

Suunnittelualue sijoittuu Pihlputaan kuntaan, Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden sekä Keiteleen kuntien läheisyyteen. Yleis- ja asemakaavoitus suunnittelualueen läheisyydessä on esitetty seuraavassa kuvassa (**Kuva 5**).

Suunnittelualue ei sijoitu yleiskaavoitetulle alueelle. Suunnittelualueella lähin voimassa oleva yleiskaava on 17.4.2023 hyväksytty Pielaveden pohjoisosan rantaosayleiskaava, joka sijaitsee Pielaveden kunnan alueella, lähimmillään noin 0,5 km etäisyydellä suunnittelualueesta itään. Varisvuoren suunnittelualueen länsi- ja eteläpuolelle on tullut vireille Saani- ja Elämäjärven rantaosayleiskaava. Vireilletulosta on kuulutettu 29.9.2025.

Suunnittelualueelle ei sijoitu voimassa tai vireillä olevia asemakaavoja. Lähimmät asemakaavoitetut alueet sijoittuvat suunnittelualueesta länteen yli 20 km etäisyydelle. Lähimmät ranta-asemakaavat sijaitsevat noin 2,9 km etäisyydellä suunnittelualueen itäpuolella, Pielaveden kunnan alueella.

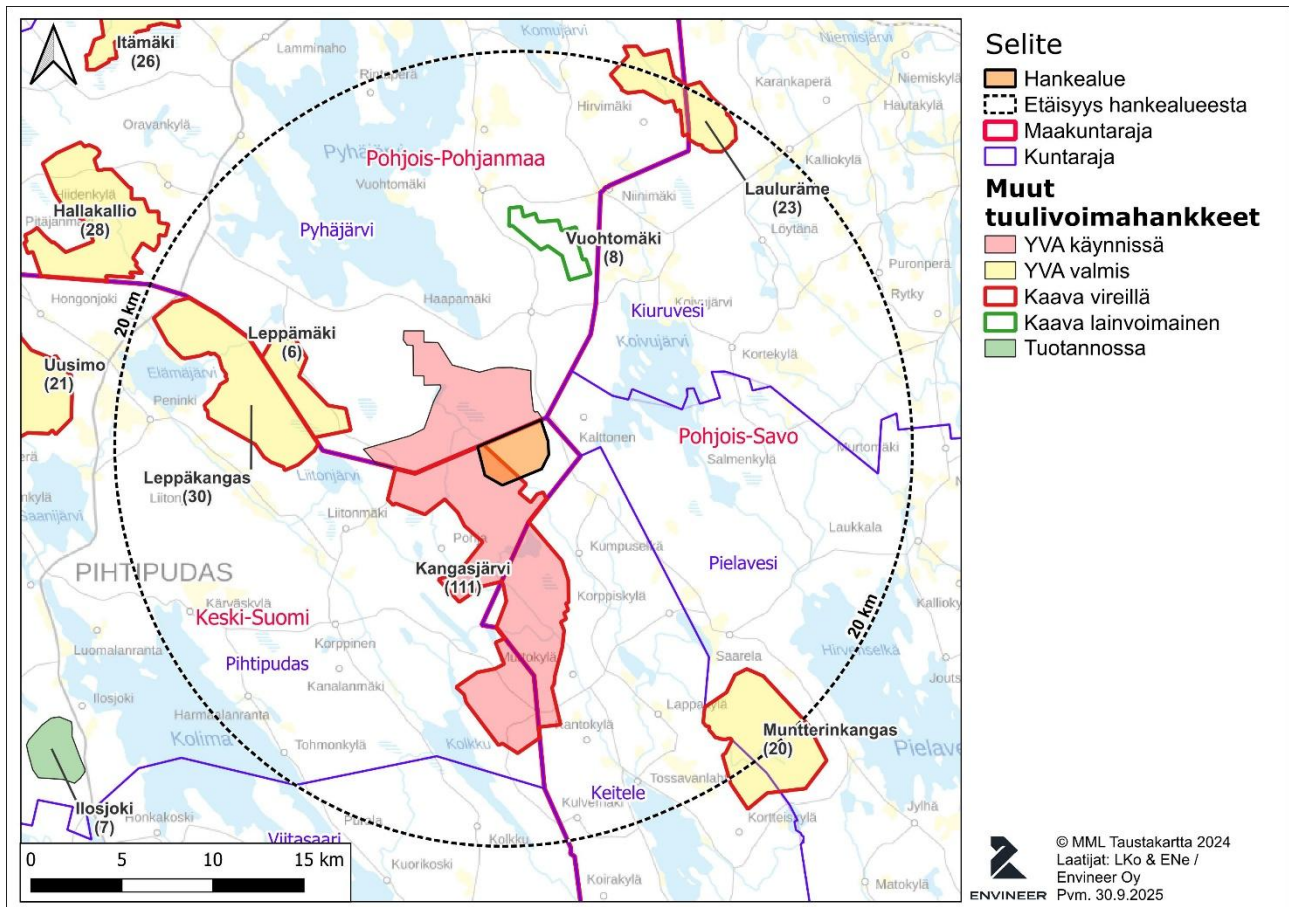
Kuva 5. Yleis- ja asemakaavoitus suunnittelualueella ja sen läheisyydessä.

4.3 LIITTYMINEN MUIHIN TUULIVOIMAHANKKEISIIN

Varisvuoren tuulivoima-alueen läheisyyteen sijoittuvat valmisteilla, rakenteilla ja tuotannossa olevat tuulivoimahankkeet (tilanne 30.9.2025) on esitetty seuraavassa kuvassa (**Kuva 6**).

Varisvuoren suunnittelualueen läheisyydessä noin 20 km etäisyydellä tarkasteltuna sijaitsee useita vireillä olevia tuulivoimahankkeita. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvasta Kangasjärven hankkeesta on kaavoitus vireillä Pihtiputaalla ja Keiteleellä. Lisäksi hankkeen yhteinen YVA-menettely on käynnissä. Kangasjärven tuulivoimakaavan eteneminen hyväksymiskäsittelyyn asti, edellyttää hankkeen osoittamista Keski-Suomen maakuntakaavassa tuulivoima-alueena (tv). Vihreän siirtymän ja erityisesti vetytalouden todennäköinen eteneminen tulevaisuudessa myös Keski-, Itä- ja Pohjois-Suomeen, tuonee Keski-Suomen maakuntakaavaan päivitystarpeita tältäkin osin. Lähin tuotannossa oleva Ilosjoen tuulivoima-alue sijoittuu yli 25 km etäisyydelle suunnittelualueesta.

Noin 20 kilometrin etäisyydelle sijoittuvat tiedossa olevat hankkeet (tilanne 30.9.2025) on esitetty seuraavassa taulukossa (**Taulukko 4**).

Kuva 6. Muut tuulivoimahankkeet suunnittelualueen ympäristössä. Suluissa esitety hankkeiden suunniteltu voimaloiden enimmäismäärä.

Taulukko 4. Muut tuulivoimahankkeet 20 km etäisyydellä (tilanne 30.9.2025).

Nimi	Hankekehittäjä / Omistaja	Kunta	Tila	Voimaloiden lukumäärä
Kangasjärvi	Neoen Renewables Finland Oy	Pihtipudas, Keitele, Pyhäjärvi	YVA käynnissä, kaavoitus vireillä Pihtiputaalla ja Keiteleellä	max 111
Leppäkangas	Tuulikolmio Oy	Pihtipudas	YVA valmis, kaavoitus vireillä	30
Leppämäki	Leppämäki Wind Farm Oy	Pyhäjärvi	YVA valmis, kaavoitus vireillä	6
Vuotomäki	Puhuri Oy	Pyhäjärvi	Luvitettu	8
Muntterinkangas	Ilmatar Energy Oy	Pielavesi, Keitele	YVA valmis, kaavoitus vireillä (hyväksytty, valitus käsittelyssä)	20
Lauluräme	Winda Energy	Pyhäjärvi, Kiuruvesi	YVA valmis, kaavoitus vireillä	23

5 Selvitykset ja kaavavaikutusten arviointi

Alueidenkäyttölain 9 § ja Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 § mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. YVA-menettelyn aikana on laadittu/laaditaan seuraavat selvitykset, jotka toimivat kaavoituksen selvitysaineistona:

- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Näkemäalueanalyysi
- Maisemaselvitys ja havainnekuvat
- Arkeologinen selvitys
- Asukaskysely/matkailukysely
- Natura-arviointi
- Luontoselvitykset
 - Kasvillisuus- ja luontotyypit
 - Luontodirektiivin mukaiset lajit (lepakko, liito-orava, viirasammakko)
 - Nisäkkäiden lumijälkilaskenta
 - Suurpetoselvitys (kirjallinen työ)
 - Metsäpeuraselvitys (kirjallinen työ)
 - Linnusto (pöllö-, metsäkanojen soidinpaikka-, päiväpetolintu- ja pesimälinnustoselvitys sekä kevät- ja syysmuuttoseuranta)
 - Törmäysmallinnus (maakotka)

Selvityksinä huomioidaan soveltuvin osin myös maakunnalliset inventoinnit ja selvitykset, jotka on laadittu maakuntakaavan taustaksi.

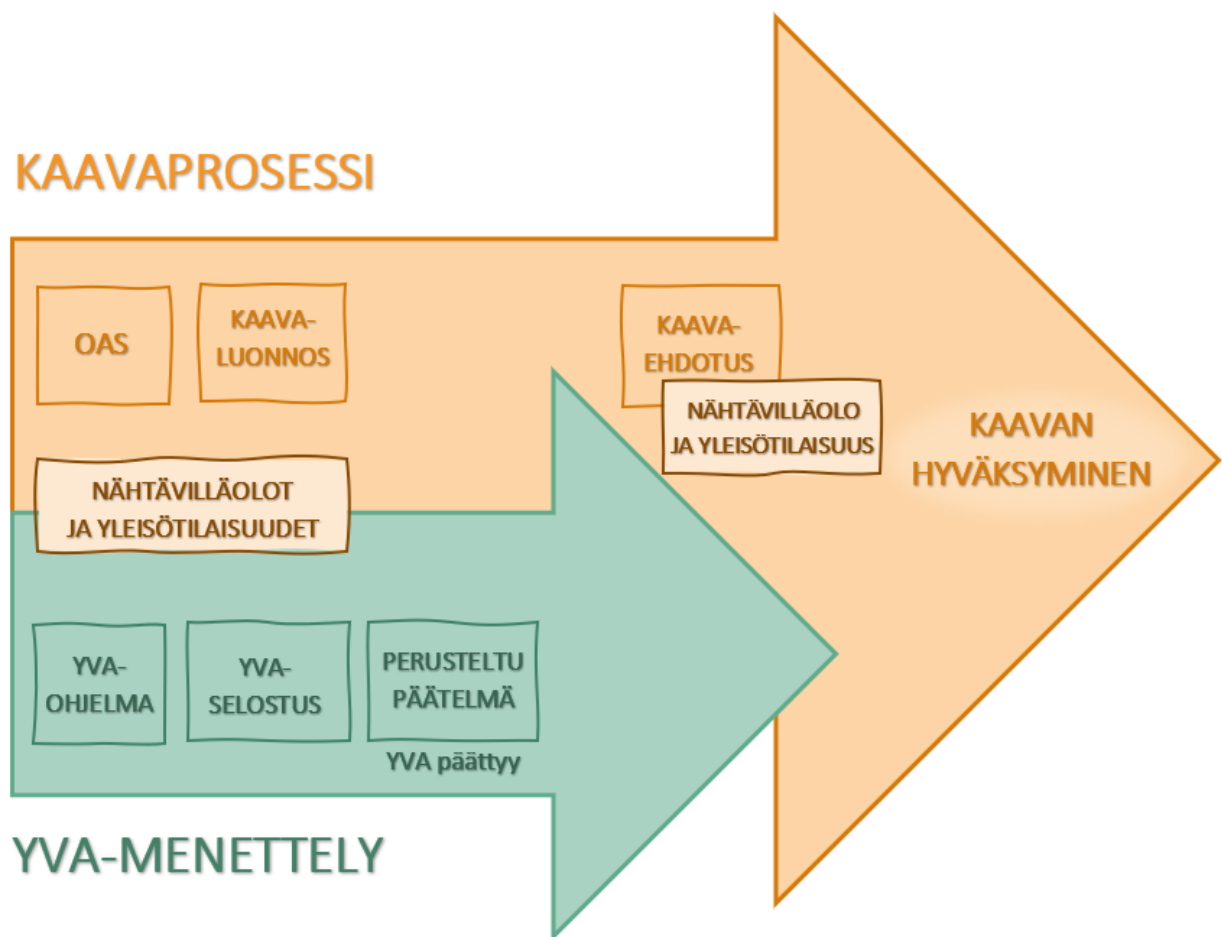
Vaikutusten arviointi pohjautuu hankkeesta laadittavaan, YVA-lain mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiin. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on mukana viranomaisista ja asiantuntijoista muodostuvat ohjaus- ja seurantaryhmät, jotka tuottavat tietoa vaikutusten arviointiin. Ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista kootaan kaavaselostukseen keskeiset vaikutukset Alueidenkäyttölain 9 § ja Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 § mukaisesti. Arviointimenetelmät kuvataan tarkemmin ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa.

Vaikutuksia arvioidaan tällöin:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön,
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon,
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin,
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen,
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön,
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

6 Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Varisvuoren osayleiskaavoitus ja YVA-menettely etenevät aikataulullisesti rinnakkain. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja YVA-ohjelmasta sekä kaavaluonnoksesta ja YVA-selostuksesta järjestetään yhteiset yleisötilaisuudet. Kaavaehdotus voidaan asettaa nähtäville vasta, kun YVA-selostuksesta on saatu perusteltu päätelmä. Osayleiskaavan laadinnassa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittavaa ympäristövaikutusten arviointia ja muita tehtäviä selvityksiä.

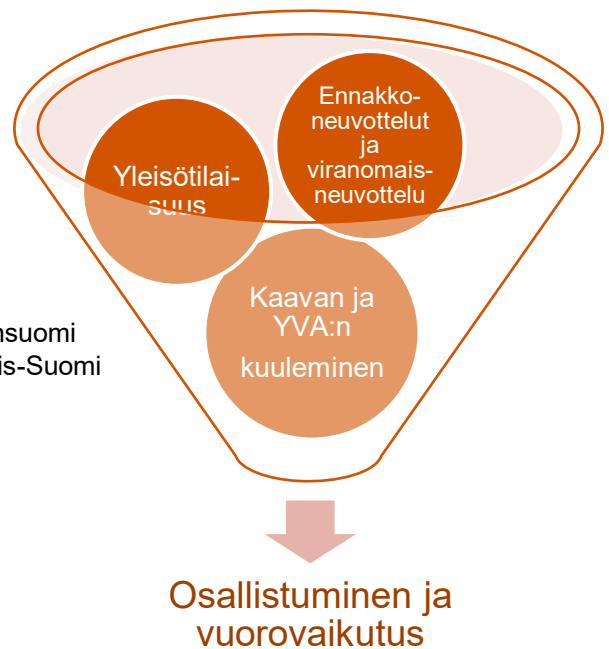

7 Kaavaprosessi ja vuorovaikutus

7.1 OSALLISET

Alueidenkäyttölain (62 §) mukaisesti Varisvuoren osayleiskaavoituksen osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Ne, joiden asumiseen, työntekoon, tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
 - Kaavan vaikutusalueen asukkaat ja maanomistajat sekä yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
 - Pihtiputaan kunta
 - Pyhjärven kaupunki
 - Pielaveden kunta
 - Keitelelen kunta
 - Kiuruveden kaupunki
 - Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
 - Keski-Suomen elinvoimakeskus
 - Keski-Suomen liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - Pohjois-Savon liitto
 - Keski-Suomen museo (Keski-Suomen alueellinen vastuumuseo)
 - Pohjois-Pohjanmaan museo (Pohjois-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo)
 - Kuopion kulttuurihistoriallinen museo (Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo)
 - Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto AVI
 - Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi
 - Puolustusvoimat
 - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
 - Väylävirasto
 - Keski-Suomen pelastuslaitos
 - Luonnonvarakeskus LUKE
 - Metsähallitus
 - UPM
 - Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi
 - Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Pohjanmaa
 - Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto Sydänsuomi
 - Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto Pohjois-Suomi
 - Ilmatieteen laitos
 - Elenia Oy
 - Fingrid Oyj
 - Digita Oyj
 - Telia Finland Oyj
 - Elisa Oyj
 - DNA Oyj
 - Finavia Oyj
 - Fintraffic Lennonvarmistus Oy
 - Suomen metsäkeskus
 - Suomen Riistakeskus
 - Pihtiputaan riistanhoitoyhdistys
 - Metsästysseura Peninginrannan hirviseurue (Pihtipudas)
 - Metsästysseura Liitonmäen Seudun Erä (Pihtipudas)
 - Metsästysseura Eteläpään Erä (Pyhäjärvi)

- Suomen metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri
 - Elämäjärven Kyläseura ry
 - Elämäjärven Maamiesseura Ry
 - Elämäjärven Maamiesseuran naisjaosto
 - Elämäjärven Maa- ja kotitalousnaiset Ry
 - Elämäjärven Erämiehet Ry
 - Elämäjärven Osakaskunta Ry. (Kalastus)
 - Elämäjärven Vesiosuuskunta
 - Luonnonsuojeluliitto, Keski-Suomen piiri ry
 - Luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
 - Keski-Suomen lintutieteellinen yhdistys ry
 - Pihtiputaan asuin ympäristöyhdistys ry
 - Pihtiputaan yrittäjät ry
 - Pyhäjärven Yrittäjät ry
 - Itkon Erä ry
- Muut osalliset

7.2 OSALLISTUMINEN, VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Aloitusvaihe

Kevät 2024

Osayleiskaavan vireilletulo

- Vireilletulosta tiedotetaan paikallislehdessä, Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kaava-alueen ja lähivaikutusalueen maanomistajia tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä kirjeitse.
- Pihtiputaan kunnanhallitus päättää nähtäville asettamisesta ja kaavoitukseen liittyvästä päätöksenteosta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. OAS:sta voi jättää mielipiteensä nähtävillä oloaikana.
- Nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus.

Viranomaisyhteistyö

- Viranomaisilta pyydetään lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

- OAS ja YVA-ohjelma pidetään nähtävillä samanaikaisesti.

Valmisteluvaihe

Syksy-talvi 2025-2026

Kaavan valmisteluvaihe

- Valmisteluvaiheen kuulemisesta tiedotetaan paikallislehdessä, Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kaava-alueen ja lähivaikutusalueen maanomistajia tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä kirjeitse.
- Osayleiskaavaluonnoksen aineisto pidetään nähtävillä vähintään 30 päivää. Kaavaluonnoksesta voi jättää mielipiteensä kaavan nähtävilläoloaikana. (AKL 62 § ja MRA 30 §)
- Nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus.

Viranomaisyhteistyö

- Ennen luonnoksen nähtäville asettamista pidetään viranomaisneuvottelu.
- Viranomaisilta pyydetään lausunto.

Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

- Osayleiskaavaluonnos ja YVA-selostus pidetään nähtävillä samanaikaisesti.

Ehdotusvaihe

Kevät-kesä 2026

Kaavan ehdotusvaihe

- Kaavaehdotuksen tiedotetaan paikallislehdessä, Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kaava-alueen ja lähivaikutusalueen maanomistajia tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä kirjeitse.
- Kaavaehdotusaineisto pidetään nähtävillä vähintään 30 päivää. Kaavaehdotuksesta voi jättää muistutuksen kaavan nähtävillä oloaikana. (AKL 65 § ja MRA 19 §)
- Järjestetään yleisötilaisuus kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana.

Viranomaisyhteistyö

- Järjestetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu.
- Viranomaisilta pyydetään lausunto.

Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

- Kaavaehdotus voidaan asettaa nähtäville vasta, kun YVA-selostuksesta on saatu perusteltu päätelmä.

Hyväksymisvaihe

Syksy 2026

Kaavaehdotuksesta annetuista muistutuksista ja lausunnoista annetaan perustellut kannanotot ja vastineet.

- Perusteltu kannanotto lähetetään niille, jotka ovat toimittaneet osoitetietonsa. (AKL 65 §)

Kunnanvaltuusto päättää kaavaehdotuksen hyväksymisestä

- Kunnanvaltuustolla on hyväksymisen toimivalta ja päätös voi olla myönteinen tai kielteinen. Hyväksymistä koskevasta päätöksestä kuulutetaan (AKL 67 § ja MRA 94 §).
- Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan kunnan internetsivuilla ja ilmoitustaululla. Päätöksestä tiedotetaan niille muistutuksen tehneille ja osallisille, jotka ovat sitä kaavan nähtävillä ollessa pyytäneet ja joiden osoitetiedot ovat saatavilla (MRA 94 §).

Muutoksenhaku

Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten, kun kuntalaissa säädetään (AKL 188 §). Valitusaika on 7 + 30 vuorokautta valtuuston pöytäkirjan julkaisemisesta. Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan kuulutuksella (MRA 93 §). Hallinto-oikeuden päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos valituslupa saadaan.

Kuulutukset julkaistaan Pihtiputaan kunnan internetsivuilla <https://pihtipudas.fi/kuulutukset/> ja kunnanviraston ilmoitustaululla sekä *Kotiseudun sanomat* -paikallislehdessä.

Vireilletulo- ja valmisteluvaiheen mielipiteet sekä ehdotusvaiheen muistutukset jätetään

sähköpostitse:

pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi

tai osoitteeseen:

Pihtiputaan kunta

Kunnanhallitus

Keskustie 9, Pihtipudas

PL 36, 44801 Pihtipudas

7.3 KAAVOITUKSEN JA YVA-MENETTELYN AIKATAULU

Kaavoituksen ja YVA-menettelyn aikatauluarvio on esitetty alla taulukkomuodossa (**Kuva 7**).

VUOSI	2023				2024				2025				2026			
KUUKAUSI	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
YVA-ohjelman laatiminen																
Ennakkoneuvottelu																
YVA-ohjelma nähtävillä																
Yleisötilaisuus				VIII												
Yhteysviranomaisen lausunto																
YVA-selostuksen laatiminen																
YVA-selostus nähtävillä																
Yleisötilaisuus									XI							
Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä																
OAS laadinta																
Kaavoituksen aloitusneuvottelu																
OAS nähtävillä																
Yleisötilaisuus				VIII												
OAS palaute																
Kaavaluonnoksen laatiminen																
Viranomaisneuvottelu																
Valmisteluvaiheen kuuleminen																
Valmisteluvaiheen yleisötilaisuus									XI							
Lausunnot ja mielipiteet																
Kaavaehdotuksen laatiminen																
Ehdotusvaiheen kuuleminen																
Yleisötilaisuus												VIII				
Lausunnot ja muistutukset																
Kaavaehdotuksen viimeistely																
Kaavaehdotuksen hyväksyntä																

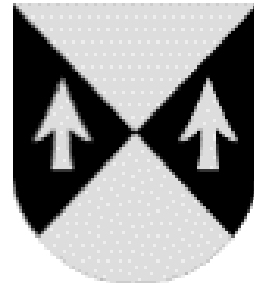
Kuva 7. YVA- ja kaavamenettelyiden suunniteltu aikataulu vuosikvartaaleittain (Q1-Q4). Yleisötilaisuuksien ajankohdat (kalenterikuukausi) on esitetty roomalaisilla numeroilla. OAS=osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

8 Yhteystiedot

Kaavoittaja

Pihtiputaan kunta

Keskustie 9
44800 Pihtipudas
www.pihtipudas.fi

Tekninen toimi

Kaavoitusarkkitehti
Henri Haapaniemi
+358 40 525 9577
henri.haapaniemi@pihtipudas.fi

Kaava- ja YVA-konsultti

Envineer Oy

Hallituskatu 10
98100 Kemijärvi

Projektipäällikkö, YKS 739
Jemina Lahtela
+358 44 574 9986

jemina.lahtela@envineer.fi

ENVINEER

PLANDEA

Plandea Oy

Vaasantie 6
67100 Kokkola

Kaavan laatija, YKS 691
Ville Vihanta
+358 50 590 6214

ville.vihanta@plandea.fi

Hankkeesta vastaava

Eurowind Energy Oy

Siltasaarenkatu 12
00530 Helsinki

Yhteyshenkilö
Frans Duldin
puh. 050 3656 545
fd@eurowindenergy.com

Eurowind Energy™

ENVINEER

envineer.fi